

ADVIES VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK

INBO.A.2009.168

Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse overheid

Kliniekstraat 25, 1070 Brussel

www.inbo.be

***BETREFT: Opmerkingen bij het ontwerp project-MER – Sigmoplan zone 1:
cluster Kalkense Meersen***

Nummer: INBO.A.2009.168
Datum: 26/08/2009
Contactpersoon: Frederic Piesschaert – 02 558 18 18 –
Frederic.Piesschaert@inbo.be
Auteur(s) Frederic Piesschaert, Gunther Van Ryckegem
Kenmerk aanvraag: LNE/MER/PR0339/09/ OT
Datum aanvraag: 06/07/2009
Geadresseerde: Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid – Dienst MER
Katelijne Schoofs
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel

Geachte mevrouw,

Gelieve hierbij de opmerkingen van het INBO te willen vinden m.b.t. het ontwerp project-MER – Sigmoplan zone 1: cluster Kalkense Meersen.

- Figuur 3-13 p. 66 Dit zijn niet de stuwpeilen van de modellering maar de aangepaste stuwpeilen uit de inrichtingsscenario's. Lokaal werden die aangepast om beter aan de natuurdoelstellingen te kunnen voldoen (bv opstuwen van Vingelinkbeek-bekken, hoger stuwpeil voor Scherenmeersen etc.)
- Figuur 3-14 p 68 – Figuur toont niet exact dezelfde inrichtingsvisie die verderop in project MER wordt besproken. Voornamelijk het areaal bos stemt niet overeen. Vergelijk met kaart 7 (toont percelen volgens inrichtingsscenario)
- Tabel 3-1 p 68 – Er is niet aangegeven voor welke inrichtingsvarianten deze oppervlaktes gelden (bv extra vernatting in deel Paardeweide). Bemerk dat dit niet allemaal officiële Habitat-codes-zijn. Er zijn ook door INBO aangepaste codes (dit was nodig om de IHD's voor bepaalde soorten fijn genoeg te kunnen opstellen) en Regionaal Belangrijke Biotopen bij.

- Tabel 3-2 p 69 – Er is niet aangegeven dat het de potenties betreft in het scenario met onbeheerde estuariene natuur.
- Figuur 3-16 p 71 De voorgestelde vismigratieroutes stemmen niet altijd overeen met de verderop beschreven ingrepen. Bv isolatie van de Bellebeek tov Driesesloot, aantakking van oostelijke oude schelde-arm op Kalkenvaart, Kastermeerssloot ontbreekt
- Figuur 3-17 p 71 Het voorgestelde beheer stemt niet altijd overeen met de gehanteerde inrichtingsvisies (bv onderscheid tussen zones met maaibeheer en extensief maaibeheer in Kalkense meersen; zones met begrazing - Wijmeers)
- P 74 par 3.5.4 onder Kalkense Meersen wordt het scenario met de omlegging van de Sloot beschreven terwijl verderop (6.2.4.1.3) geopteerd wordt voor het scenario met behoud van de afwatering van de sloot via de Kalkenvaart. Deze passages dienen op elkaar afgestemd te worden. Idem voor Paardebroek (p. 75): hier wordt de optie 'zuivering met rietbekken' beschreven terwijl verder in het MER geopteerd wordt voor de noordelijke omlegging van het binnenkomende water.
- P. 84: in de beheer- en exploitatiefase wordt geen melding gemaakt van het monitoren (en op basis daarvan bijstellen) van het effect van de uitgevoerde ingrepen.
- Algemeen is de legende van de figuren soms onduidelijk (moeilijk onderscheidbare kleurschakeringen, bv onderscheid paden fig 3.24, bos vs weiland fig 6.25 etc)
- P. 130: vervang Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer door Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO).
- P. 154: verwijst naar paragraaf bodemkwaliteit 5.4.1.5 en kaart 13
- P. 183: beschrijving bodemkwaliteit Oude Schelde. "gronden zijn zwaar verontreinigd en sanering zou noodzakelijk kunnen zijn". In deelrapport Bodem staat beschreven dat de bodem in aanmerking komt als bouwstof (p.131).
- Grondstockageplaats in Paardebroek (kaart 27): het lijkt logischer en minder nadelig voor de inrichting achteraf om enkel percelen tegen de dijk in te nemen, is er een specifieke reden waarom voor percelen geopteerd wordt die centraler in het gebied liggen?
- P. 255 par 6.2.3.1.2 een heel onduidelijke en soms onjuiste oplijsting van de geplande constructies in de Kalkense Meersen. In het algemeen ontbreekt hiervan een duidelijk overzicht. De opsomming lijkt ook niet volledig afgestemd op kaart 24.
- Op kaart 24 is sprake van speelbos. Wordt deze functie-invulling besproken in de tekstbundel van MER? Bv. op kaart 34 wordt geen speelbos getoond.
- Kaart 24: wat gebeurt er met visvijver in Paardeweide? Op kaart 34 wordt deze visvijver niet getoond.
- Kaart 33: milderende maatregelen Fauna-Flora. De visvriendelijke getijoverbruggingen ontbreken?
- Kaart 34: legende – welke betekenis wordt gegeven aan de lichtgroene percelen?
- Kaart 36: wordt er geen landbouwontsluiting voorzien in het Paardebroek en de Kalkense Meersen *sensu stricto*?
- P. 316 par 6.4.4.1.1.3 de eerste paragraaf is gedupliceerd maar de beoordelingsscores verschillen
- P 346 fig. 6.31 inrichtingsplan toont niet allerlaatste versie (bosbalans visie zoals gepresenteerd in kaart 7 is niet geïntegreerd, bv. voor Wijmeers)
- P. 480 par 10.4.2. Als leemte in de kennis wordt het voorkomen van vleermuizen aangegeven. Vermits alle vleermuizen bijlage IV soorten zijn, zou dit op zijn minst voor het deelgebied Wijmeers moeten opgevuld worden. Op de zandige donken van dit gebied staan aanplantingen van ondermeer Amerikaanse eik. Die kunnen potentiële kraamkolonies van een aantal soorten herbergen, temeer omdat er in de directe omgeving weinig andere geschikte locaties zijn. Rosse vleermuis is bijvoorbeeld zo'n typische boombewonende soort. Eind jaren 90 werd in de buurt twee keer rosse vleermuis waargenomen en ook dit jaar werd deze soort in de aangrenzende Kalkense Meersen gesignaleerd.
- P. 483 Het monitorgedeelte is wel heel summier. Het gecombineerd effect van de verschillende stuwen en inrichtingsmaatregelen op de grondwatertafel is moeilijk op voorhand in te schatten terwijl het al dan niet tot ontwikkeling komen van een bepaald vegetatietype van kleine

schommelingen afhankelijk kan zijn. Een gedetailleerde opvolging van de grondwaterstanden en evolutie van de oppervlakte en kwaliteit van de ontwikkelende habitats is dan ook noodzakelijk zodat fijnregeling mogelijk is. Ook een opvolging van het gebruik van de habitats door de IHD-soorten is nodig.

Hoogachtend,

Voor Dr. Jurgen Tack, Administrateur-generaal, afwezig,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'J' followed by a horizontal line and a small flourish.

Dr. Janine van Vessem
Afdelingshoofd

activiteiten afhankelijk van zijn. Een gedetailleerde opvoeding van de grondwetstanden en
over de voor de opvoeding en kwaliteit van de ontwikkelende nabijheid is dan ook noodzakelijk.
Tot de beschikbare mogelijkheden. Dit kan een opvoeding van het gebruik van de faciliteit door de
voeder is nodig

Hoofdstuk

Voor De Jagers Van de Administratieve-organisatie

De Jagers van de
Administratieve